

СТАНОВИЩЕ

В подкрепа на Илия Илиев и ПФК Славия 1913 АД

В мотивите си към решение от 20.11.2009 г. по гр. дело № 32356, Софийски Районен Съд отбелязва, че органите на сдружение с нестопанска цел (БФС) **не притежават** материална (предметна) компетентност да се произнасят по трудовоправен спор /чл. 357, ал. 1 КТ/ и техните актове **не пораждат** правни последици. Изключителна компетентност да разглеждат трудовоправни спорове притежават съдилищата /чл. 360, ал. 1 КТ, във вр. с чл. 117, ал. 1 КРБ/. Поради естеството на своя предмет те **не могат** да бъдат разглеждани от друг юрисдикционен орган (арбитраж), дори да е налице уговорена такава арбитражна клауза /чл. 19, ал. 1 ГПК/. Дори и да съществуват подобни правила, уговорени или установени във вътрешните правилници или учредителните актове (Устави) на сдружения с нестопанска цел (БФС), **те са недействителни поради противоречие с повелителни правила на закона.**

Наистина, в чл. 19, ал. 1, т. 9 ЗФВС е уредена правната възможност на спортните федерации, получили спортна лицензия, да приемат правила и осъществяват **спортно правосъдие** и **спортно-технически арбитраж**. Но тези юрисдикционни правомощия касаят само спорове, свързани с организирането и провеждането на спортни прояви, включително правилници и устав на съответната спортна федерация (БФС). Трудовите спорове със състезатели **не могат** да бъдат подведени под понятието **спортно правосъдие** и **спортно-технически арбитраж**. Те **не са** свързани със спортната и техническата дейност на състезателите, а с упражняването на едно от основните човешки права, което е и конституционно провъзгласено – правото на труд /чл. 16 и 48 КРБ/. При накърняване на това неотменимо право /чл. 57, ал. 1 КРБ/, неговият субект може да отнесе правния спор за разглеждане **само пред една институция – съда**, който е **единствено** компетентен да се произнесе по него. **Никакви други арбитражни и юрисдикционни органи, дори и техният членствен състав да се състои от юристи, респективно съдии, не притежават материална (предметна) компетентност да се произнасят по трудови спорове, респективно да ги решават със сила на пресъдено нещо.**

Работникът или служителят може да прекрати трудовия договор писмено, без предизвестие, когато работодателят забави изплащането на трудовото възнаграждение или на обезщетение по КТ или по общественото осигуряване /чл. 327, т. 2 КТ; чл. 42, ал. 3 ПСТФ на БФС 2010/. Договорът се счита за прекратен от момента на получаване на писменото заявление от работодателя, независимо дали работникът е имал основание да прекрати трудовото правоотношение или не. В случай, че не е имал основание - работодателят може да съди работника за обезщетение, но не и за да го възстанови на работа - **никой не може да бъде заставян да извършва принудителен труд** /чл. 48, ал. 4 КРБ/. Това е и позицията на ФИФА и на Съда за арбитраж в спорта в Лозана, Швейцария /виж бележка под текста № 83 на стр. 49 от Коментара на ФИФА относно ПСТФ на ФИФА/¹.

ПСТФ на БФС 2010 също допуска хипотезата за едностранно прекратяване на договора (състезателните права) от страна на играча **без основателна причина**, като се съобразява с повелителните правила на закона. Т.е., клубът има право само и единствено на финансово обезщетение при такава ситуация, но не и да застави играча да се състезава за клуба против волята му:

---

¹ www.fifa.com/mm/document/affederation/administration/51/56/07/transfer_commentary_06_en_1843.pdf.

„Последствия от прекратяването на договор (състезателни права) от футболист без основателна причина

Чл. 44. В случаите, когато договор или състезателни права бъдат прекратени предсрочно от футболист-професионалист без основателна причина, футболистът-професионалист е длъжен да заплати обезщетение на футболния клуб. Когато страните не са определили или не постигнат съгласие по размера на обезщетението, спорът по определяне на неговия размер се решава от АСБФС.”

Състезателните права, произтичащи от картотекирането, се прекратяват при писмено изразено желание на картотекираното лице /чл. 15, т. 2 ППЗФС/. При всички случаи, състезателните права на спортистите професионалисти се упражняват за срока на договора /чл. 18, ал. 1 от ППЗФС/. **Футболист-професионалист, който няма договор с футболен клуб (свободен играч), може самостоятелно или чрез лицензиран агент на играчи, да договаря сключване на договор с футболен клуб** /Арг: чл. 19, ал. 3 ПСТФ на БФС 2010; чл. 35в, ал. 3 ЗФС; чл. 18, ал. 2 ППЗФС/.

Трудовият договор (състезателните права) на Илия Илиев с ОФК Сливен 2000 е бил прекратен с изпратеното и получено от клуба писмено заявление за едностранно прекратяване на трудовото правоотношение (състезателните права). Дали Илия Илиев е прекратил договора си основателно или не е елемент на трудов спор, който може да се реши само от граждански съд, но не и от БФС/АСБФС! Илия Илиев има право самостоятелно да определи за кой футболен клуб да бъде картотекиран. Илия Илиев е подписал декларация за картотекиране към ПФК Славия 1913 АД.

Правото на труд е **гарантирано** от КРБ и то е **неотменимо**. За футболиста - това е правото му да участва в официални футболни срещи /т. 120 от решението по делото „Босман” – ECJ C-415/93/2. Затова, евентуален отказ Илия Илиев да бъде картотекиран за ПФК Славия 1913 АД в БФС преди началото на втория дял от сезон 2009/10 г. е съществена пречка за упражняването на конституционно-провъзгласеното право на труд от Илия Илиев. Тази позиция се потвърждава и от **решение № 1/29.07.2009 г. на АСБФС** (Казуса „Тимонов и Манчев”) и установената практика на СТК на БФС при идентични случаи от лятото на 2009 г. (примери: Т. Тимонов, Н. Манчев и Ап. Попов в ПФК ЦСКА ЕАД; Ил. Гаров в ПФК Локомотив София АД; П. Станев във ФК Вихрен и др.).

На господата от БФС, които са взели днешното решение по казуса „Илия Илиев” и които „управляват” съюза, искам да им кажа следното: „**Sweet songs never last too long on broken radios**” (John Prine, Sam Stone, 1971).

Георги Градев
www.gradev.com

София, 24.02.2010 г.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61993J0415:EN:HTML>.